

สุขวคฺควณณนา

๖. ปเสนทิโกสลตถุ.

"อาโรคฺยปรมา ลาภาติ อิมํ ธมฺมเทศนํ สตถา เชตวเน วิหรนฺ
โต ราชานํ ปเสนทิโกสลํ อารพฺภ กเถสิ.

เอกสฺมี หิ สมเย ราชา ตณฺฑุลโทณสุส โอทนํ ตทูปิ
เยน สุปฺพยฺยชเนน ภูยชติ.

โส เอกทิวสํ ภูตฺตปาทราโส ภตฺตสมฺมทํอวิโนเทตฺวา ว สตถุ สนฺ
ติกํ คนฺตฺวา กิลนฺตรูปิ อิตฺโต จิตฺโต จ สมฺปรีวตฺตนฺโต นิทฺทาย อภิภูยฺยมา
โนปิ อุชฺภํ นิปฺชชิตฺตุํ อสฺสโกนฺโต เอกมนฺตํ นิสิตฺติ.

อถ นํ สตถา อาห "กํ มหาราช อวิสฺสमितฺวา ว อาคโตสฺสิตฺติ.

"อาม (เอวํ) ภนฺเต, ภูตฺตกาลโต ปฏฺจาย เม มหาทฺฆํ โหตฺตีติ.

อถ นํ สตถา "มหาราช อติพฺหุโกชนํ เอวํ ทฺฆํ โหตฺตีติ วตฺวา

"(ปฺกฺคโล) มิตฺธี (จ) ยทา โหติ มหคฺชมโส จ

นิทฺทายิตา สมฺปรีวตฺตสายี,

มหาวราโห นีวาปฺปฏฺโฐ (อิว)(จ)

(ตทา) ปฺนปฺปฺนํ คพฺภมฺเปติ มนฺโทติ

อิมาย คาถาย โอวทิตฺวา "มหาราช โกชนํ นาม มตฺตาย ภูยชิตฺตุํ วฏฺฏ
ติ, มตฺตโกชินิ หิ สุขํ โหตฺตีติ อุตฺตรํ โอวทฺนฺโต อิมํ คาถมาห

"มนุชฺสสฺส สทา สติมโต

มตฺตํ ชานโต ลทฺธโกชนเ

ตฺนุกา+อสุส (ปฺกฺคฺลสฺส) ภาวนติ เวทนา

(ภูตฺตาทาโร) สณฺธิกํ ชีรติ อายุ ปาลยฺนติ.

ราชา คำถึ อุกุณฺหิตุํ นาสกฺขิ, สมึเป จิตํ ปน ภาคิเนยฺยํ
สุทฺตสนํ นาม "อิมํ คำถึ อุกุณฺห ตาตาติ อาห.

โส ตํ คำถึ อุกุณฺหิตฺวา "กึ กโรมิ ภนฺเตติ สตุถารํ ปุจฺฉิ.

อถ นํสตุถา อาห "รณฺโณ ภูณฺชนตฺตส โอสานปิณฺฑกกาลे อิมํ
คำถึ วเทยฺยาสิ, ราชา อตุถํ สลฺลภฺเขตฺวา ตํ ปิณฺฑํ จฑฺเทส
สติ, ตสฺมี ปิณฺฑเฑ สิตฺถคณฺนาย รณฺโณ ภตฺตปจฺนกาลे ตตฺตเก ตณฺ
ฑุเล หราเปยฺยาสีติ.

โส "สาธฺว ภนฺเตติ สายํปิ ปาโตปิ รณฺโณ ภูณฺชนตฺตส
โอสานปิณฺฑกกาลे ตํ คำถึ อุทาทริตฺวา เตน จฑฺทิตฺปิณฺฑเฑ สิตฺถ
คณฺนาย ตณฺฑุเล หาเรสิ.

ราชาปิสุต คำถึ สุตฺวา สหสฺสํ สหสฺสํ ทาเปสิ.

โส อปเรน สมเยน นาฬิกาทนปรมตาย สณฺจหิตฺวา สุขปฺปโต
ตนฺุสรีโร อโหสิ. อถกทิวสํ สตุถุ สนฺติกํ คนฺตฺวา สตุถารํ วนฺทิตฺวา
อาห "ภนฺเต อิทานิ เม สุขํ ชาตํ, มิคํปิ อสฺสํปิ อนฺุพนฺธิตฺวา คณฺ
หนสมตฺโถ ชาโตมฺหิ, ปุพฺเพ เม ภาคิเนยฺเยน สทฺธิํ ยุตฺธเมว โห
ติ; อิทานิ เม วชิรฺกุมาริํ นาม อิตฺรํ ภาคิเนยฺยสฺส ทตฺวา โส คาโม
ตสฺสาเยว นหามฺมุลกํ กตฺวา ทินฺโน, เตน สทฺธิํ วิคฺคโห วูปสนฺโต, อี
มินาปิ เม การเณน สุขเมว ชาตํ, กุสราชนตฺกํ มณฺิรตฺนํปิ โน เค
เห ปุริมทิวเส นฺนฺจ: ตํปิ อิทานิ หตฺถปถํ อาคตํ, อิมินาปิ เม การ
เณน สุขเมว ชาตํ, ตุมฺหากํ สาวเกหิ สทฺธิํ วิสฺสาสํ อิจฺฉนฺเตน(เม)
ถาติธิตาปิ โว เคเห กตา, อิมินาปิ เม การเณน สุขเมว ชาตฺนฺติ.

สตุถา "อาโรคฺยา นาม มหาราช ปรมา ลาภา (โหนฺติ), ยถาลท
เชน สนฺตุฏฺฐิจิภาวสทิสํปิ ฐนํ, วิสฺสาสสทิสํ จ ถาติ นาม, นิพฺพานสทิสํ
ปรมํ สุขํ นาม นตฺถิติ วตฺวา อิมํ คาลมาห "อาโรคฺยปรมา(โหนฺติ) ลาภา

สนตุฎฺฉิปรหมฺ(โหติ) ธนํ วิสฺสาสปรมา (โหนติ) ฅาติ นิพฺพานํ (โหติ) ปรหมํ สุขนฺติ.

ตตฺถ อาโรคฺยปรมาติ: อาโรคภาวปรมา (อตฺโถ), โรคิโน หิ วิชฺชมานาปี ลาภา อลาภาเยว, ตสฺมา อโรคสฺส สพฺพลาภา อาคตา ว โหนติ; เตน วุตฺตํ "อาโรคฺยปรมา ลาภาติ.

สนตุฎฺฉิปรหมํ ธนนฺติ: คิหิโน วา ปพฺพชิตสฺส วา ยํ อตฺตนา ลทฺธํ อตฺตโน สนฺตกํ(โหติ) เตเนว ตฺถสฺสนภาโว สนตุฎฺฉิ นาม, โส เสสธเนหิ ปรหมํ ธนํ.

วิสฺสาสปรมา ฅาติติ: มาตา วา โหตุ ปิตา วา, เยน สทฺธิ วิสฺสาโส นตฺถิ, โส อญฺฅาตโก ว; เยน ปน สทฺธิ วิสฺสาโส อตฺถิ, โส อสมฺพทฺโรปี ปรโม อุตฺตโม ฅาติ; เตน วุตฺตํ "วิสฺสาสปรมา ฅาติติ.

นิพฺพานสทิสํ ปน สฺขํ นาม นตฺถิ, เตนาห "นิพฺพานํ ปรหมํ สุขนฺติ.

เทสนาวสานะ พหุ โสตาปตฺติผลาทีนํ ปาปฺณิสฺสุติ.

ปเสนทิโกสลวตฺถุ (นิญฺจิตํ).